

Смоляр О.В.

аспірант,

Київський національний університет культури і мистецтв

СУЧАСНІ МОНУМЕНТАЛЬНО-ДЕКОРАТИВНІ ПАННО ІНТЕР'ЄРІВ БУТІК-ГОТЕЛЮ «ПОДІЛ ПЛАЗА» М. КИЄВА

Важливим завданням у вирішенні дизайнерського проекту громадської будівлі є донесення головної теми, закладеної у концепцію і стиль інтер'єрів. Велика кількість будівель, споруд, побудованих періодом УРСР були оздоблені досвідченими мистецькими творами архітекторів та художників-монументалістів. На жаль, період 2000-х рр. м. Києва вирізнявся масовим знищенням художніх творів громадських споруд, у тому числі і готелів, лишивши більшість громадських архітектурних форм без художніх композицій народно-традиційного, мистецько-історичного ідеалу.

При дослідженні радянських готелів Києва була поставлена мета визначити наявність монументально-декоративних творів, які нині є історичними чи сучасними зі стильовим і концептуальним зверненням до глядачів-відвідувачів.

Одним з найкращих споруд готельного забезпечення, що включає елегантний дизайн з монументально-декоративними панно є бутик-готель «Поділ Плаза». Будівля радянської доби після збудування 1986 р. архітектором Є. Яловицьким, виконувала роль досить стриманого у художньому навантаженні об'єкту, який функціонально забезпечував проживання гостей з інших країн чи міст на відомій Контрактовій площі у центрі міста. Все змінилося 2006 р., коли після проведення генеральних ремонтних робіт з вишуканим дизайном, будівля стала бутик-готелем з 4-зірковим рівнем комфортності. Одним із домінантних акцентів мистецької унікальності стали монументально-декоративні панно в інтер'єрах, подані в техніці розпису.

У вестибюлі розміщений масштабний твір під назвою «Ранкові діалоги», де зображений пейзаж Греції з історично-міфологічними персонажами. Панно подано в ілюстративній інтерпретації, переносячи глядача у архітектурно-ландшафтне середовище з грецькими вояками та витонченими напівоголеними дівчатами, котрі знаходяться біля моря. Композиція використовує елементи архітектури: колони, східці, кам'яну підлогу. Пейзаж окреслюється блакиттю моря і ландшафтом дерев з архітектурою, що вимальовується на горизонті неба й гір.

Зліва на висоті сходинок, поміж колон стоять воїни в латах, тримаючи зброю – мечі зі щитами та підносять символ – металеву палицю з птахом. Далі йде епізод з писарем, розміщеним досить низько щодо самої композиції. Молодий юнак з відкритою верхньою частиною тіла і вінком на голові, пише по розгорнутому папері. Центр панно демонструє молодих дівчат, що спілкуються між собою. Троє з них стоять поряд оголені, а чотири інші вже відходять від берега моря, де відбувалося купання, і вони йдуть пританцьовуючи у білому вбранні. Справа на кам'яній лаві сидить молодиця напівоголена, прикриваючи

свою фігуру білою тканиною, ніби спокушає, а до неї майже на колінах припадає грецький воїн, у діалозі сподіваючись на її кохання. Кольорова гама твору пастельна і дотримана у великій кількості відтінків. Головні кольори: бежевий, зелений, блакитний, синій і коричневий.

Головна ідея монументально-декоративних творів – долучити до глядача не тільки професійність художнього малюнку, а зосередити на концептуальній змістовності панно. В творі домінантою постають: войовничість, краса, кохання та писемність (вірші, книги, романтичні листи). Всі ці особливості притаманні

Греції, її історії, міфам і нинішньому уявленню про країну. Залишаючись в готелі, відвідувач наче занурюється в епізоди віршів, повістей, історичних фільмів, що визначається принципом унікального дизайну готелю Києва.

В організації інтер'єру і його архітектурно-художньої виразності велику роль відіграє монументально-декоративне мистецтво. Його місце, характер і форма безпосередньо визначається функціональним й архітектурно-художнім задумом [3, с. 80]. Відношення до монументально-декоративного мистецтва як до своєрідного збудника уяви було закладено в програму як радянського монументалізму, так і до нашого часу. Художники відкрито декорують інтер'єр, вносять в нього пластичний, кольоровий чи фактурний початок, вони прагнуть до метафори, шукаючи високе узагальнення з бажанням працювати на гру великих змістовних початків, і саме через такий підхід виникає завершений образ художньо-функціональної моделі [2, с. 19].

Розкриття теорії науковців щодо художньо-функціональних творів виявляється в сучасних панно «Відпочинок» і «Банкетне гуляння» у ресторані «Галерея» готелю «Поділ Плаза». Вхід у ресторан знаходиться поряд з входом до вестибюлю з житловими номерами, де вхідна група розташована знадвору, як окремий комплекс. Потрапляючи у ресторан, відчувається затишок і спокій, що доволі вражає при дорогому обладнанні оригінальних меблів, світильників і т.п. Дизайн ресторану оформлений за високими стандартами і вміщує в себе дві зали ресторану та планування приміщень ресторанної справи. Цікавим є те, що цокольний поверх також облаштований як делікатна конференц-залу готелю.

Так само, як і вестибюль, ресторан бутік-готелю експонує розписи монументально-декоративних композицій у обох залах ресторану. Перша зала з твором під назвою «Відпочинок» презентує святкове уявлення про заклад. Тут у стриманих пастельних відтінках, ніби в прозорій димовій завісі вимальовуються образи мужів у оточенні витончених жінок, що прислужують їм. Розпис дає уявлення про архітектурну будівлю з колонами на широкій терасі балкону. Два чоловіки з підняттям келихів сидять навколо столу з різноманітними стравами і напоями. Цілком задоволені, вони приймають страви у жінок, котрі їх забавляють. Одна з молодиць танцює, інша несе глек з вином, третя подає до столу виноград, ще одна підносить таріль з каравасом, відтвореним під грецьку архітектуру. Оригінальним підходом у визначенні стилю композиції відіграють зображені скульптури грецьких дів, розміщених по боках композиції. Панорама з балкону окреслює море і його береги зі схилами. Колористична модель утримує не багато кольорів: світло коричневий і зелений, сірий з білим у чисельних відтінках. Концептуальна роль твору –

надати відвідувачам аристократичного відпочинку. В деякій мірі це банкет, але дуже затишний і особисто таємничий. Проявлені категорії композицій статичність і нюансність, притаманні урівноваженому панно. Споглядаючи на композицію, відчувається музика струнних інструментів, можливо арф... Кожен знаходить в цій праці щось своє, гармонійну індивідуальність, безперечно, не лишаючись без враження.

Друга зала контрастує монументально-декоративною композицією з першою. В деякій мірі продовжується панорама балонної тераси, як і в першій залі, але категорії композиції твір виразно ускладнюють. Тут зосереджена динаміка ритму людей, їх рухи і розташування навколо святково прибраних столів зі стравами. Багато молодих і чоловіків проводять гуляння за банкетними столами. Чоловіки у статичному положенні, а жінки рухливо створюють динаміку, виражену у ритмічних діях. Хто наливає келихи вином, інші стоять, сидять, рухаються. Цей твір не містить ілюстрацію скульптурних дів, а тримає глядача на ритмічності святкового обіду на пейзажі моря з архітектурою, оригінально підкресленою дизайном колон. Колористична модель така ж як і в першій залі, а концептуальний зміст інший – відчуття банкетного гуляння великих колективів, притаманних для весілля, закінчення вузу для випускників, святкування різноманітних днів народження тощо.

Як пише Данченко А. С.: «Самі яскраві і значимі твори архітектури характерні зрозумілою і нескладною ідеєю, покладеною в основу образу громадської споруди. Своїми специфічними засобами, твори монументально-декоративного мистецтва покликані виражати духовні ідеали. Цього можливо досягти тільки поєднанням глибокої ідейної задуми його реалізацією як в тісному зв'язку з просторовою структурою, так і втіленням у визначення матеріалу і техніки, які відіграють значиму роль в художній виразності твору монументально-декоративного живопису» [1; с. 272].

Такі характеристики втілені ще в одній праці київського готелю, розміщеної в конференц-залі. Продовженням експозиції монументальних панно є твір «Панорама Греції». Дизайн конференц-зали являє невелике приміщення з елегантним оздобленням стін. Неординарною родзинкою композиції є венеціанська штукатурка, а на ній розпис. Стіна оформлена рельєфними мазками штукатурки, що надає твору в деякій мірі рельєфності. Щодо розпису, то він виконаний як зображення просторового пейзажу, що споглядається з високої архітектурної споруди. По обидва боки, як і в ресторані, зображені скульптури жіночих постатей у тонких сукнях, окреслюючи стрункість фігури. По центру композиції статично прописані колони з навісом. Тло подає відвідувачам чимало архітектурних споруд, котрі всі, без виключення, мають декоративні несучі конструкції – колони, з різноманітними дизайнерськими дахів. Поміж будівельних об'єктів дуже ненав'язливо промальовується зелень дерев, кущів у світлих, ледь помітних кольорах. Перший план охоплює широка тераса зі сходами, де по обидва боки висаджені дерева, у формі кипарисів, а огорожа тераси біля сходів увінчана великими тарелями з клумбами квітів, які подекуди звисають донизу. Головні кольори: бежевий, коричневий, зелений, жовтий і сірий. Концептуальний зміст даного твору несе до присутніх зали відчуття

урівноваження й спокою імператорських володінь при вирішенні окреслених проблем і завдань громади.

Таким чином, монументально-декоративне мистецтво є дуже важливим чинником для досконалого проектування сучасних інтер'єрів готелів України. Хочеться звернути увагу на нові та історичні будівлі, які вимагають декоративного навантаження в оформленні інтер'єрів для досягнення художньо-мистецького аспекту. Бутік-готель «Поділ Плаза» є прикладом, даючи бажання презентувати старі готелі новими монументально-декоративними творами, піднімаючи статус будівлі, а в нових спорудах лишатися у пам'яті приїжджих визначними об'єктами з унікальними композиціями мистецького смаку!

Список використаних джерел:

1. Данченко А. С. Синтез искусств в архитектуре Украинской ССР / А. С. Данченко, Л. И. Попова, Ф. С. Уманцев. – К.: Науч.-исслед. институт теории, истории и перспективных проблем современной архитектуры, 1972. – 282 с.
2. Декоративное искусство СССР № 5 (246) / гл. ред. Буткевич О. В., Бескинская С. М. – М: Советский художник, 1978. – 49 с.
3. Уренев В. П. Интерьер и оборудование предприятий общественного питания / В. П. Уренев. – К: Будівельник, 1988. – 112 с.

Субін-Кожевнікова А.С.

аспірант,

Науковий керівник: Смоляк В.В.

кандидат архітектури, доцент,

Вінницький національний технічний університет

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК АРХІТЕКТУРИ М. ВІННИЦІ У 20-30-Х РОКАХ ХХ СТОЛІТТЯ

Процес формування архітектурного середовища м. Вінниці міжвоєнного періоду вимагає ретельного аналізу та всебічного дослідження, оскільки є невід'ємною частиною загальнодержавних тенденцій в культурі. Історія вітчизняного зодчества даного періоду сповнена суперечностей та пов'язана зі значними швидкоплинними соціально-політичними процесами того часу. Отож, актуальність теми зумовлена необхідністю встановлення історико-культурних та архітектурно-містобудівних чинників, що вплинули на становлення та розвиток вінницької архітектури у 20-30-х рр. ХХ століття.

Перша третина ХХ століття в історії вітчизняного зодчества – час сміливих творчих пошуків та запеклої боротьби стильових течій; час проголошення нової естетики простору та форми, що опиралась на нові соціальні реалії, та повернення до класицистичних архітектурних засобів.